

בית משפט לענייני משפחה בעיר ח'

תלה"מ 47101-01-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

תלה"מ 11749-05-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

ס' נ' א'

בעניין:

1. ש.א. ת"ז ----- (יליד 03.07.2009)

2. א.א. ת"ז ----- (יליד 06.04.2009)

3. א.י.א. ת"ז ----- (יליד 02.04.2015)

התובעת:

ח.ס. ת"ז -----

ע"י ב"כ עוה"ד יובל שבתאי

נגד

הנתבע:

ל.א. ת"ז -----

ע"י ב"כ עוה"ד מאירה אזור

פסק דין

תביעת האם למזונות הקטין 3 (תלה"מ 47101-01-19) ותביעה עצמאית למזונות הקטינים 1 ו-2 (תלה"מ 11749-05-19).

הרקע:

1. תקופת החיים המשותפים של הצדדים נחלקת לשניים.
2. הראשונה, מיום נישואי הצדדים כדמו"י ביום 22.9.05 ועד גירושיהם ביום 08.01.2014. בתקופה זו נולדו לצדדים 2 ילדים משותפים, הקטין ש.א. שתאריך לידתו 3.7.2006 והקטין א.א. שתאריך לידתו 6.4.09.
3. השניה, לאחר שצדדים שבו לקשר ובהמשך שבו לחיות יחדיו ועד ליום 01.08.2018 מועד בו נפרדו. בתקופה זו נולד הקטין א.י.א. יוסף שתאריך לידתו 02.05.2015.
4. במועדים הרלוונטיים לתובענות, עבדה התובעת כמזכירה רפואית בבית חולים ב' (ברציפות החל משנת 2001) והנתבע היה עצמאי, וניהל בעיר עיר ח' מספרה תחת השם "עיצוב שיער ל.א."

בית משפט לענייני משפחה בעיר ח'

תלה"מ 47101-01-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

תלה"מ 11749-05-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

ס' נ' א'

5. סמוך לתום התקופה הראשונה, ביום 09.12.2013, חתמו הצדדים על הסכם גירושין. ההסכם אושר וניתן לו תוקף של פסק דין על ידי בית הדין הרבני - ביום 10.12.13 (להלן: "הסכם הגירושין").

6. בהסכם הגירושין הוסכם כי הנתבע ישלם לתובעת דמי מזונות עבור שני הקטינים (ש.א. ו.א.א.) בסך של 2,800 ₪ עד הגיע כל אחד מהקטינים לגיל 18 שנים. הוסכם גם כי הוצאות עבור ימי הולדת ורפואת הילדים יתחלקו הצדדים שווה.

אשר לזמני השהות, הוסכם בהסכם הגירושין כי באמצע השבוע הקטינים ישהו עם האב בתיאום עם התובעת על דעתה והסכמתה ואילו בסופי השבוע, ישהו אצל האב בכל שבת שנייה אלא אם אב אין היכן להלין את הקטינים. במקרה שכזה, יתחלפו השבתות או ישארו הקטינים אצל האם וימשך הסדר הרגיל.

7. ביום 20.11.18 הגישה התובעת בקשה ליישוב סכסוך, ההליך נסגר ללא הבנות וביום 20.01.19 הוגשה התובענה בתלה"מ 47101-01-19.

בפסק דין חלקי מיום 08.04.19, שניתן לאחר שהנתבע הגיש בקשה לדחיה על הסף, הוריתי על מחיקת הטענות הנוגעות לקטינים הגדולים, קטינים 1 ו-2, וזאת מאחר לא מדובר בתביעה עצמאית מטעמים ולא נטען לשינוי נסיבות. נותרה על כנה תביעת הקטין א.י.א. יוסף בלבד.

כחודש לאחר מכן, ביום 6.5.19 הוגשה התובענה בתלה"מ 11749-05-19 ונטען כי זו תביעה עצמאית מטעם קטינים 1 ו-2.

8. אשר למשמורת, ביום 19.08.19 ניתן פסק דין בתביעות הצדדים בעניין משמורת הקטינים ונפסק כי משמורת הקטינים תהא בידי האם אשר לזמני השהות על פי פסה"ד ולאחר שהאב הודיע כי הוא מבקש לצמצם את זמני השהות, נפסק כי זמני השהות של הקטינים אצל האב יהיו אחת לשבוע ביום שני כולל לינה ובכל סוף שבוע שני לסירוגין מתום המסגרת החינוכית ביום שישי ועד שעה 20:00 ביום שבת.

בית משפט לענייני משפחה בעיר ח'

תלה"מ 47101-01-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

תלה"מ 11749-05-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

ס' נ' א'

9. ביום 7.04.19 נפסק כי על חשבון מזונות זמניים ומדור של הקטין 3, ישלם האב, סך של 1,200 ₪ ושני ההורים יישאו בחלקים שווים בהוצאות החינוך החריגות וכן בהוצאות הבריאות החריגות העולות על 100 ₪ להוצאה ושאין מכוסות על ידי קופת החולים או הביטוח הרפואי עבור הקטין א.י.א. יוסף.

בהמשך ולאחר שניתן פסה"ד בעניין המשמורת והאב ביקש לצמצם את זמני השהות, הועמדו המזונות הזמניים עבור הקטין 3 על סך של 1,700 ₪ לחודש (החלטות מיום 2.7.2019 ומיום 19.8.19).

טענות הצדדים – תלה"מ 47101-01-19:

10. בכתב התביעה נטען כי בזמנים הרלוונטיים לכתב התביעה, עבדה התובעת כמזכירה רפואית בבית חולים ב' ומשכורתה החודשית עמדה על סך של 7,000 ₪ ברוטו במוצא לחודש. נטען כי מתוך משכורתה יורדות הלוואות שנטלה בהיקף של כ- 3,100 ₪ לחודש. נטען כי במהלך נישואיהם חיו הצדדים ברמת חיים גבוהה. בשנת 2012 החל הנתבע לעסוק בהימורים כבדים כשהוא נוהג באלימות מילולית ונפשית קשה כלפי התובעת והקטינים. נטען כי כל נטל גידול הקטינים היה על התובעת והנתבע נהג כרווק, בזבז כספים וגרם לפגיעה במצבה הכלכלי של המשפחה ולקרע בין הצדדים. אשר להסכם הגירושין נטען כי התובעת, הסכימה לתשלום הנמוך של המזונות משום שהצדדים הסכימו שהנתבע ישהה עם הקטינים במפגשים תכופים לאורך ימי השבוע - דבר שלא נעשה. עוד נטען כי סמוך לאחר גירושי הצדדים ביום 08.01.2014, הצדדים שבו לחיות יחד ולא יישמו את הסכם הגירושין. נטען כי בתקופה השנייה לחיים המשותפים הצדדים חלקו בעלויות מחייה, התובעת שילמה את הוצאות אחזקת המדור והנתבע את הוצאות המזון והקניות. בשכר הדירה נשאו הצדדים בחלקים שווים ולאחר מכן רכשו במשותף דירה. נטען כי לאחר שהנתבע שב לסורו, הצדדים נפרדו וממועד זה, על דעת עצמו, הנתבע שילם לתובעת סך של 4,000 ₪ עבור מזונות 3 הקטינים והשאיר את עול גידול הקטינים על כתפיה עם זמני שהות מצומצמים. עוד נטען כי לאחר שנקטה בהליכים, הפחית הנתבע, חד צדדית, את סכום המזונות לסך של – 2,800 ₪ לחודש. התובעת עתרה לתשלום עבור הוצאות מדור ואחזקתו סך של 2,010 ₪ (מחצית ממדור ואחזקתו בסך של 4,020 ₪), סך של – 1,200 ₪ בגין כלכלת כל אחד מהקטינים, סך של 250 ₪ בגין ביגוד והנעלה של כל אחד

בית משפט לענייני משפחה בעיר ח'

תלה"מ 47101-01-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

תלה"מ 11749-05-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

ס' נ' א'

מהקטינים, סך של 70 נה בגין תרופות וקופת חולים עבור הקטינים ש.א. וא.י.א. וסך של 470 נה בגין הקטין א.א. (בשל היותו מאובחן בבעיות של קשב וריכוז), סך של 213 בגין פעילות ופנאי עבור הקטין ש.א. וסך של 60 עבור הקטין א.א., סך של 400 נה עבור כל אחד מהקטינים ש.א. וא.א. בגין דמי כיס, בגין צורכי לימוד – 150 נה עבור הקטין ש.א., סך של 40 נה בגין הקטין א.א. וסך של 930 נה בגין הקטין א.י.א., בגין טלפון סלולרי סך של 35 נה עבור כל אחד מהקטינים ש.א. וא.א.. סך הכל עתרה התובעת למזונות 3 הקטינים בסך של 7,223 נה. לטענת התובעת יש לפסוק דמי המזונות שלא על פי הסכם הגירושין שכן הצדדים עצמם לא פעלו על פיו ואף חזרו לחיות יחד והביאו לעולם ילד נוסף.

11. בכתב ההגנה כל טענות כתב התביעה. הנתבע עתר לדחייה על הסף של כתב התביעה מהטעם כי הסכם הגירושין תקף אשר לשני הקטינים ש.א. וא.א. ולגבי הקטין א.י.א. (אשר נולד לאחר הסכם הגירושין) ההסכם שותק לגבי מזונותיו ומשמורתו. הנתבע טען כי נישא לתובעת מתוך אהבה גדולה ורצון לכוון תא משפחתי חם ואוהב. לטענתו הבלוג על יחסה העולב של התובעת בשל הילדים המשותפים והרצון לשמור על אחדות התא המשפחתי ושלום הבית. נטען כי הנתבע היה שותף מלא בכל הקשור בטיפול וגידול הקטינים. נטען כי לא די כי הצדדים חזרו לחיות יחדיו כדי לאיין את הסכם הגירושין, מה עוד שהצדדים פעלו על פי ההסכם, ומחובתה של התובעת להוכיח שינויי נסיבות מהותי המצדיק פנייה חוזרת לבית המשפט, דבר שלא הוכיחה. נטען כי מזונות הקטינים שהוסכמו שקפו את מצבם הכלכלי של הצדדים בעת עריכת ההסכם, לא נקבעה משמורת על הקטינים אלא זמני שהות ובפועל הקטינים שהו עם הנתבע לפחות פעמיים בשבוע ובכל שבת שנייה ונוסף על כך סייע לתובעת בזמנים בהם לא יכלה לשהות עם הקטינים. הנתבע טען כי הפחית את הסך של 4,000 נה, לאחר שהתובעת סירבה להעביר לו את חלקו בפיצוי המוסכם ששולם להם, בגין איחור בדירתם המשותפת. נטען כי התובעת זכאית להטבות שונות ממקום עבודתה והכנסתה החודשית גדלה משמעותית ממועד אישור ההסכם. הנתבע טען כי יש להעמיד את שכרה על סך של כ- 12,000 נה בחודש ואת שכרו על סך של 10,300 נה בלבד. נטען כי הרקע למשבר ביחסי הצדדים הוא הדרדרות במצבם הכלכלי לאחר שרכשו דירה מקבלן שפשט את הרגיל בטרם הסתיימה הבניה ונשאו מידי חודש בהחזרי משכנתא ובמקביל בתשלום דמי שכירות (70% מהחזר המשכנתא נשאה התובעת ואימו של הנתבע נשאה ב- 30% הנותרים) ופרצי אלימות של התובעת. נטען כי מעת הגשת התביעה מנסה התובעת להקשות ולהכביד על מפגשים של הנתבע עם הקטינים וכי הוא מעוניין במשמורת מלאה על

בית משפט לענייני משפחה בעיר ח'

תלה"מ 47101-01-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

תלה"מ 11749-05-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

ס' נ' א'

- 1 הקטינים ולחילופין במשמורת משותפת וחלוקת אחריות וזמנים שווים בין הצדדים.
2 בית המשפט התבקש לדחות התביעה ביחס למזונות הקטינים 1 ו-2 ולחייב את הנתבע
3 בתשלום מזונות הקטין 3 בסך של 600 ₪ כולל מדור עד הגיע הקטין לגיל 6.
4
5 12. בכתב התביעה נטען כי זו תביעה עצמאית של קטינים 1 ו-2. נטען כי לא בבית משפט זה
6 בהליכים שהתנהלו לפני שנחתם הסכם הגירושין (נמחקו בשל שלום בית ביום 01.10.2013)
7 ולא בהליך אישור הסכם הגירושין התקיים כל דיון ענייני בנושא המזונות והצדדים לא
8 נדרשו להציג אסמכתאות לעניין הוצאות הקטינים ו/או מצבם הכלכלי ובית המשפט לא דן
9 במסמכים ובנתונים שבפניו, לא נערכה בחינה מעמיקה או שטחית של צורכי הקטינים. נטען
10 כי בהסכם הגירושין חסרים פרטים מהותיים לאחר שנחתם ללא ייצוג וצרכיהם האמיתיים
11 של הקטינים לא נבחנו בשום דרך. עוד נטען כי הצדדים לא יישמו הלכה למעשה את הסכם
12 הגירושין וכבר בשנת 2015 עברו שוב להתגורר יחדיו.
13
14 13. בכתב ההגנה הוכחו טענות התביעה. הנתבע טען כי בתובענה הקשורה, הטענה שמדובר
15 בתביעה עצמאית עלתה בשלב מאוחר, לאחר שהוגשה בקשה לסילוק התביעה על הסף.
16 נטען כי התובעת מעלה טענות עובדתיות חלופיות סותרות בניסיון ללהטט בין דרישותיה
17 השונות בכל אחד מההליכים שנקטה. נטען כי הן לפי המבחן המהותי והן לפי המבחן
18 הפורמאלי, התוצאה תהיה אותה תוצאה, הקטינים לא נפגעו מהסכם הגירושין שנערך
19 וצדדים בסיוע בית הדין ביצעו תיקונים להסכם בכתב ידם. נטען גם כי אין לראות בתביעה
20 זו שהוגשה, כתביעה עצמאית, שכן התובעת היא זו שעומדת מאחורי התביעה, מכל מקום
21 יש לראות בקטינים כמי שהגישו את תביעת המזונות הראשונה ועל כן הם מושתקים כעת
22 מלטעון כי המדובר בתביעה הראשונה ועצמאית למזונות בעניינם.
23

דיון והכרעה:

- 24
25
26 14. הצדדים הגישו תצהיריהם. בתצהיר עדות ראשית של התובעת (1/ת) הצהירה התובעת כי
27 הנתבע אינו פועל על פי זמני השהות שנקבעו והקטינים שוהים אצל מרבית הזמן, מצב
28 המתבטא בהגדלת הוצאות אחזקת הבית והוצאות המזון של המשפחה.
29

בית משפט לענייני משפחה בעיר ח'

תלה"מ 47101-01-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

תלה"מ 11749-05-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

ס' נ' א'

בתצהיר עדות ראשית של הנתבע (נ/1) הצהיר הנתבע כי הסכם הגירושין שנחתם הוא הסכם המגלם את סך ההתחייבות כפי שהתובעת דרשה בזמנו, תוך הבנה לצרכי הקטינים ומצבם הכלכלי של הצדדים. לטענת הנתבע, לאחר הפרידה האחרונה של הצדדים הוסכם ביניהם כי ישלם הוא עבור הקטין א.י.א. סך של 1,200 ₪ כך שהנתבע שילם סך כולל של 4,000 ₪ עבור כל הקטינים. עוד הצהיר כי הצדדים הסכימו שיעגנו את ההסכמה בהסכם אך לא עשו כן והנתבע המשיך לשלם באופן קבוע לפי ההסכמה בעל פה. הנתבע העריך את צרכי הקטינים בסך של 4,000 ₪ לאור זמני שהות של ימי שני ללא לינה וכל סופ"ש שני. נטען כי התובעת זכאית להטבות שונות בסכומים שונים של אלפי שקלים וכן לזכויות סוציאליות שונות במסגרת עבודתה.

האם תביעת הקטינים 1 ו-2 היא תביעה עצמאית?

15. או במילים אחרות, האם כבולים הקטינים (שליה וא.א.) להליך שהתנהל בין הוריהם או שמא רשאים הם להגיש תביעה עצמאית למזונותיהם בבית משפט זה על אף שהסכם הגירושין אושר וניתן לו תוקף של פסק דין בבית הדין הרבני.

16. שאלה זו נדונה בהרחבה בבג"צ 4407/12 פלוני נ' בית הדין הרבני הגדול לערעורים מיום 7.2.13. בפסק הדין סקר כבוד השופט עמית את השינויים שחלו בפסיקה לאורך השנים תוך מעבר ממבחן פרוצדורלי למבחן מהותי, שהוא המבחן הנהוג היום בהתאם לפסיקה. נפסק שם כי המבחן המהותי הוא דו-שלבי. ראוי סעיף 19 לפסק הדין של כב' השופט עמית.

וכך נאמר שם:

"הגענו אפוא למסקנה שהפסיקה אוחזת עדיין במבחן הבדיקה המהותית. לטעמי, הבדיקה המהותית היא דו-שלבית: בשלב הראשון יש לבחון האם התקיים דיון ענייני במזונות הקטינים. כאמור, בהיעדר אינדקציה לסתור, נקודת המוצא היא שבית המשפט בחן גם את עניינם של הקטינים כאשר אישר את הסכם הגירושין... נוכח סמכותו של בית המשפט לענייני משפחה לאשר הסכם גירושין גם מבלי שהוגשה תביעה, חזקה על בית המשפט כי גם במסגרת אישור הסכם שלא היה מעורב בגיבושו, בחן בית המשפט אם יש בהסכם מענה לצרכי הקטינים. אם התמלאה דרישה זו, בכך מסתיים מסענו והתביעה

בית משפט לענייני משפחה בעיר ח'

תלה"מ 47101-01-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

תלה"מ 11749-05-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

ס' נ' א'

1 תבחן במסלול של תביעה לשינוי מזונות עקב שינוי נסיבות
2 מהותי...
3

4 בשלב השני יש לבחון האם בפועל הקטינים אכן קופחו בסכום
5 המזונות שנפסק לזכותם בעת אישור הסכם הגירושין. במסגרת
6 זו, על בית המשפט לבחון את גילו של הקטין, צרכי הקטין
7 הבסיסיים, צרכיו המיוחדים והכנסות כל אחד מההורים. ככל
8 שנמצא כי הקטין לא קופח במזונותיו, הרי שאין טעם "לפתוח"
9 את ההסכם, אף אם לא נתמלאה הדרישה הראשונה של דיון
10 ענייני במזונות הקטינים.
11

12 עם זאת, במקרה של קיפוח מהותי הזועק על פניו לגבי מזונות
13 הקטין, מה לי תביעה עצמאית ומה לי תביעה להגדלת מזונות,
14 בשני המקרים, שומה על בית המשפט לבחון מחדש את מזונות
15 הקטין..."
16

17 17. אציין כבר כעת כי הגעתי לכלל מסקנה כי אין המדובר במקרה דנן בתביעה עצמאית.

18
19 מעיון בפרוטוקול הדיון מיום 9.12.2013 שנערך בבית הדין הרבני (נספח ב' לכתב התביעה)
20 עולה כי בית הדין הרבני גילה מעורבות בגיבוש הסכם הגירושין עליו חתמו הצדדים. בית
21 הדין וודא עם הצדדים את כל האמור בהסכם לרבות צורכי הילדים וטובתם.
22

23 יתרה מזאת, בית הדין ערך תיקונים נדרשים בהסכם בהסכמת הצדדים. הצדדים היו מודעים
24 לכל פרטי ההסכם וחתמו על התיקונים בפני בית הדין. בפרוטוקול נכתב כי:

25 "בית הדין מוודא עם הצדדים כל האמור בהסכם, לרבות צורכי
26 הילדים וטובתם וכן מכירת הבית ותשלום החובות. בית הדין
27 ערך תיקונים נדרשים בהסכם בהסכמת הצדדים. הצדדים
28 מודעים לכל פרטי ההסכם, וחתמו על התיקונים בפני ביה"ד".
29
30

31 לטעמי בכך למעשה יש לדחות טענות התובעת כי בית הדין לא בחן בעת אישור ההסכם אם
32 יש בהסכם מענה לצרכי הקטינים. רוצה לומר, בתיקונים שערך בית הדין הוא היה מעורב
33 בגיבוש ההסכם.
34

35 משמעות הדבר הוא כי בנסיבות כאן, התמלאה הדרישה של השלב הראשון במבחן המהותי
36 והמסלול בו יש לילך, הוא שינוי נסיבות אם לאו. אלא שבמקרה דנן, התובעת לא עתרה
37 כלל ועיקר לשינוי המזונות עקב שינוי נסיבות מהותי ומשכך ולו מסיבה זו בלבד דין
38 התביעה להדחות.

בית משפט לענייני משפחה בעיר ח'

תלה"מ 47101-01-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

תלה"מ 11749-05-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

ס' נ' א'

18. למעלה מן הדרוש אוסיף כי התשובה לשלב השני היא שלילית וגם בשל כך יש לדחות את התביעה. כאמור, בשלב השני יש לבחון האם בפועל הקטינים אכן קופחו בסכום המזונות שנפסק לזכותם בעת אישור הסכם הגירושין - ככל שנמצא כי הקטינים לא קופחו במזונותיהם הרי שאין טעם "לפתוח" את ההסכם אפילו אם בשלב הראשון התברר כי לא התקיים דיון ענייני במזונות הקטינים. לטעמי בנסיבות העניין כאן, מזונות הקטינים אינם מקפחים. אמנם הסכום שהוסכם אינו כולל הוצאות חינוך אך לא ניתן לוחמר כי זכויותיהם קופחו. פנחס שיפמן בספרו דיני המשפחה בישראל כרך שני (1989), בעמ' 267, כותב:

"אם הקטין יכול לקבל די מחסורו מן האם, לא מתקפחות זכויותיו, אם לא ניתנת לו זכות תביעה כלפי האב. לעומת זאת, שלילת זכות התביעה כלפי האב הנפכת לקטין לרועץ, אם אימו איננה מסוגלת לפרנסו כדרוש. לענין זה אין נפקא מינה אם כבר בעת עריכת ההסכם, ברור היה שהילד לא יוכל לקבלת את מלוא מזונותיו מן האם, וההסדר פסול מראשיתו, או שמא רק עקב שינוי הנסיבות, מתבקשת פניה אל האב".

19. אוסיף כי לאור גיל הקטינים, זמני השהות והכנסות ההורים, הרי שבמקרה כאן, סך של 1,400 ₪ נכון ליום מועד חתימת ההסכם בצירוף מחצית הוצאות ימי ההולדת ורפואת הילדים אינו גבוה אך גם אינו נמוך והוא סביר.

20. משמעות הדבר הוא שזכויות הקטינים 1 ו-2 לא קופחו ועל כן גם בשל כך יש לדחות התביעה וכך אני מורה.

21. איני נדרשת לדון בתביעה כתביעה לשינוי סכום מזונות בשל שינוי נסיבות. התובעת עמדה על כך שלא כך הם פני הדברים. ראו למשל סעיף 20 לתצהירה: "בנסיבות אלו הוגשה תובענה חדשה לפסיקת מזונות הקטינים 1-2, בנפרד מהתובענה הקודמת העוסקת בקטין 3, תחת הבהרה והדגשה כי עסקינן בתוענה עצמאית". משלא עתרה התובעת לשינוי נסיבות כלשהו, וכאשר בהסכם הגירושין כלל לא נקבעו זמני שהות ואילו כיום מתקיימים זמני שהות קבועים (מצומצים אבל קבועים) אין לבחון התביעה כתביעה לשינוי נסיבות.

בית משפט לענייני משפחה בעיר ח'

תלה"מ 47101-01-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

תלה"מ 11749-05-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

ס' נ' א'

אשר למזונות הקטין 3:

22. בהתאם לסעיף 3 לחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות) תשי"ט-1959 חיובו של אדם במזונות ילדיו הקטינים נבחן על פי הדין האישי החל עליו. וכך נקבע בסעיף 3 הנ"ל:

"(א) אדם חייב במזונות הילדים הקטינים שלו והילדים הקטינים של בן-זוגו לפי הוראות הדין האישי החל עליו, והוראות חוק זה לא יחולו על מזונות אלה.
(ב) אדם שאינו חייב במזונות הילדים הקטינים שלו והילדים הקטינים של בן-זוגו לפי הוראות הדין האישי החל עליו, או שלא חל עליו דין אישי, חייב במזונותיהם, והוראות חוק זה יחולו על מזונות אלה."

23. הנתבע יהודי ועל כן, הוא חב במלוא צרכיו ההכרחיים של הקטין בהיותו, מקטני קטינים.

חיוב זה, המוטל על האב עד גיל 6 של הקטין 3, הוא חיוב עצמאי ומוחלט, לא תלוי בהכנסות האם או במצבו הכלכלי של האב או הקטין. ראו ע"א 591/81 פורטוגז נ' פורטוגז, פד"י לו (3) 457, 449 וכן בע"מ 919/15 בע"מ 1709/15 פלוני נ' פלונית, מיום 19.07.201.

מגיל 6 ואילך, חבים שני ההורים באופן שווה במזונות ילדיהם הקטינים - מדין צדקה. יחס החלוקה בין ההורים יקבע על פי יכולותיהם הכלכליות, מכל המקורות שלרשותם, לרבות שכר עבודה ונכסים אחרים, בהינתן משקל לחלוקת זמני השהות בפועל, ומכלול נסיבות המקרה. ראו רמ"ש (מרכז) 14655-06-17 ר.ק. נ' ד.ק. מיום 29.6.17 וגם בע"מ 919/15 פלוני נ' פלונית, מיום 19.7.17 בעמוד 119.

נפסק שם:

" בגילאי 6-15 חבים שני ההורים באופן שווה במזונות ילדיהם מדין צדקה, תוך שהחלוקה ביניהם תקבע על פי יכולותיהם הכלכליות היחסיות מכלל המקורות העומדים לרשותם, לרבות שכר עבודה, בנתון לחלוקת המשמורת הפיזית בפועל, ובשים לב למכלול נסיבות המקרה."

24. בגדר צרכים הכרחיים בהם חב האב בחבות מוחלטת, נכללים בדרך כלל מזון, לבוש, הוצאות מדור והוצאות רפואיות המכוסות על ידי קופות החולים. לצרכים אלו עשויות להתווסף הוצאות

בית משפט לענייני משפחה בעיר ח'

תלה"מ 47101-01-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

תלה"מ 11749-05-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

ס' נ' א'

- 1 מיוחדות של הקטין. לעניין הוכחת ההוצאות הנדרשות נפסק כי כאשר העובדות אינן שלמות
- 2 וחומר הראיות אינו מאפשר קביעת ממצאים ברורים, בית המשפט יאמור את הצרכים על פי
- 3 ניסיון החיים של השופט היושב בדין. ראו ע"א 687/83 מזור נ' מזור ל"ח(3) 29, 33, ע"א
- 4 93/85 שגב נ' שגב פד"י ל"ט (3) 822, 828, ע"א 130/85 ניסים סבן כהן נ' שמעון כהן, פד
- 5 מ(1), 69 מיום 20.1.86.
- 6
- 7 25. מעבר לצרכים ההכרחיים, חבים ההורים מדין צדקה. חלוקת המזונות מדין צדקה תיעשה על
- 8 ידי איזון כל הכנסות התא המשפחתי למול הצרכים והיכולות של הקטין והוריו. ראו בע"מ
- 9 5750/03 אוחנה נ' אוחנה סעיף 5 לפסה"ד מיום 8.6.2005, בע"מ 2433/04 צינובוי נ' צינובוי
- 10 סעיף 6 לפסה"ד מיום 2.10.2005, ע"א 591/81 פורטוגז נ' פורטוגז, פד"י לו (3) 462, 449.
- 11
- 12 26. מה הוא הסכום שיש בו לספק צרכי הקטינים? על ההורים לספק לילדיהם את רמת החיים א.י.א.
- 13 הורגלו. ברע"א 324/88 אדר נ' אדר, פד"י מב (3) 347, 351 נפסק:-
- 14
- 15 "הלכה בידינו כי, מצד הדין, חייב האב לספק לילדיו הקטינים
- 16 מזונות לפי צרכיהם ההכרחיים, ומדין צדקה חייב האב לספק
- 17 לילדיו את האמצעים הדרושים לשם קיום רמת החיים אשר הם
- 18 הורגלו א.י.א. או שהם ראויים לה. החובה מדין צדקה ושיעורה
- 19 של חובה זו תלויה ביכולתו של האב (שולחן ערוך, אבן העזר,
- 20 סימן עג. סעיף ו; שו"ע, יורה דעה, סימן רנ"א, סעיף ד; וראה
- 21 ע"א 591/81 פד"י לו(3) 449; ע"א 469/84 פד"י לט (3) 197;
- 22 ע"א 210/82 פד"י לח (2) 14".
- 23
- 24 27. יכולתה הכלכלית של התובעת: התובעת עובדת כמזכירה רפואית בבית חולים ב' בעיר ח' החל
- 25 משנת 2001. מהנתונים שהובאו עלה כי שכרה הממוצע בחודשים 1/19-7/19 עמד על סך של
- 26 9,556 ₪ נטו, שכרה הממוצע בחודשים 3/18-2/19 עמד על סך של 9,526 ₪ נטו ושכרה
- 27 הממוצע בחודשים 7/18-5/19 עמד על סך של 9,118 ₪ נטו. לזכותה נצברו זכויות במקום
- 28 עבודתה (קרן השתלמות, קרן פנסיה, הוצאות טלפון ורכב, החזר הוצאות ביגוד).
- 29
- 30 התובעת מקבלת קצבת ילדים בסך של 128 ₪ לכל קטין. עמ' 19 שורות 24-25.
- 31
- 32 בחקירתה העידה התובעת כי נטלה 2 הלוואות לרכישת הדירה המשותפת בה התגוררו הצדדים.
- 33 התובעת העידה כי לקחה הלוואה בסך של 120,000 ₪ לרכישת הדירה המשותפת. עמוד 17

בית משפט לענייני משפחה בעיר ח'

תלה"מ 47101-01-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

תלה"מ 11749-05-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

ס' נ' א'

שורות 35-36. והיה לה בצד סך של 25,000 ₪. עמוד 18 שורות 1-2. מתוך דפי החשבון
החלקיים שצירפה התובעת לתצהיר עדותה, עולה כי ההחזר החודשי בגין הלוואה אחת שניטלה
מבנק טפחות עמד על סך של 937 ₪. התובעת העידה כי החזר זה אינו המשכנתא. ראו עמוד
17 שורות 29-30, והמשכנתא שולמה מחשבונה ומחשבון הנתבע. ראו עמוד 18 שורות 9-10.
התובעת העידה כי סך החזר המשכנתא עמד על סך של מעל 5,000 ₪ כשהתובעת מחזירה לערך
76% מהחזר המשכנתא והנתבע 24%. ראו עמוד 18 שורות 5-8.

התובעת העידה גם כי לפי דרישת הנתבע לאחר הפרידה הצדדים העמידו את הדירה למכירה
והיא קיבלה את הפיצוי שהתקבל מהקבלן. ראו עמ' 18 שורות וגם סעיף 33-36 וסעיף 50
לתצהיר הנתבע. לטענת הנתבע המדובר בפיצוי מוסכם בסך של 17,990 ₪. ראו סעיף 51
לתצהיר הנתבע שלא נסתר. כאשר נשאלה התובעת אשר להלוואות שנטלה אשר יכוסו לאחר
שתושלם מכירת הדירה ויתקבל הכסף לידיה, העידה התובעת כי לא יישאר הרבה אולי 70,000
₪ מהדירה עמ' 19 שורות 7-10. יצוין כי התובעת העידה כי הדירה נמכרה ב- 1.6 מיליון
ונרכשה ב- 1.5 מיליון. ראו עמוד 18 שורות 27-30.

התובעת בחקירתה העידה כי היא משלמת דמי שכירות בסך של 1,300 ₪ לאחר הנחה שנותנת
אימה של התובעת. ראו עמוד 12 שורות 18-22. ארנונה בסך של 370 ₪ לחודשיים. עמ' 13
שורות 29-31.

אשר להוצאות מדור נטען כי ההוצאה עבור חשמל היא בסך של 550 ₪. לא צורפו קבלות. ראו
עמ' 13 שורות 32-35. התובעת העידה כי לאחר שהצדדים חזרו לגור יחדיו הם חלקו את
ההוצאות. התובעת שילמה את השכירות (בסך של 1,300 ₪), ארנונה, חשמל, מים והנתבע
שילם את ההוצאות השוטפות – ביגוד, הנעלה אוכל. ראו עמוד 15 שורות 1-4.

28. לאור הנתונים שהובאו, תלושי השכר, זכויותיה התובעת מעבודתה, ההוצאות שנטענו ועוד אני
אומדת את הכנסתה הפנויה של התובעת, בסך של 7,500 ₪ נטו לחודש.

29. יכולתו הכלכלית של הנתבע – הנתבע ספר במקצועו ומנהל מספרה כעצמאי. מחקירתו עולה
כי הוא מתגורר בבית הוריו ונתמך על ידם כלכלית. עמ' 20 שורות 8-9, שורות 14-15. על פי
נתוני דו"ח רווח והפסד לשנת המס 2018 הכנסתו הממוצעת היא 6,708 ₪ לחודש נטו.

בית משפט לענייני משפחה בעיר ח'

תלה"מ 47101-01-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

תלה"מ 11749-05-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

ס' נ' א'

1 לתצהירו צורפו אישור ריכוז יתרות הלוואות שנטל הנתבע, ולטובת החזרתם משלם הנתבע סך
2 של 6,725 ₪ לחודש (נטען על ידי הנתבע כי המדובר בהחזרי הלוואות בשל חוב למע"מ וחוב
3 למשכיר של המספרה). הנתבע נשאל בהתייחס להלוואה שנטל בתאריך לא ידוע בסך של
4 66,916 ₪ והשיב הנתבע כי המדובר בהלוואה שניטלה 3 חודשים עובר לקניית הדירה
5 המשותפת שרכשו הצדדים. ראו עמוד 21 שורות 19-22. הנתבע לא הוכיח באסמכתאות כי
6 הלוואה זו ניטלה לצורך החיים המשותפים ובמהלכם אך הוא לא המציא כל מסמך למרות שטען
7 כי המסמך בידו. עמ' 21 שורות 28-31. מאידך, התובעת בעדותה העידה כי הנתבע נטל
8 הלוואה בסך של 170,000 ₪ לרכישת הדירה. ראו עמוד 18 שורות 3-4.

9
10 הנתונים שהציג הנתבע אינם שלמים. דו"ח רווח והפסד שהציג הנתבע הוא נכון לשנת המס
11 2018, אינו מאומת או חתום ולא צורפו מסמכים נוספים רלוונטיים אחרים להוכחת הכנסותיו
12 של הנתבע – לא לעבר ולא בהווה. העובדה שלא צורפו מסמכים נוספים המעידים על יכולתו
13 והכנסותיו של הנתבע פועלת לחובתו. הלכה פסוקה היא כי צד שנמנע מלהציג ראיה שבהישג
14 ידו ללא הסבר מניח את הדעת, חזקה היא כי אילו הובאה הראיה הייתה מוצגת, הייתה פועלת
15 לחובתו. ראו ע"א 548/78 שרון נ' לוי, פ"ד לה (1) 736, 55/89 קופל (נהיגה עצמית) בע"מ
16 נ' טלקאר חברה בע"מ, פ"ד מד (4) 602 ואח'.

17
18 הנתבע נשאל בחקירתו האם בשנת 2018 היה לו אינטרס לצמצם את הכנסותיו בשל פירוד
19 הצדדים ולא ידע להסביר מדוע לא המציא את הכנסותיו לשנים שקדמו על מנת להוכיח כי
20 אין מדובר בירידה לשם ההליכים. תשובתו בעניין זה היו מתחמקות – "לא ביקשתם", לא
21 היו מהימנות עליי. ראו עמ' 21 שורות 9-18.

22
23 אשר להוצאותיו, לא הוצג דבר. הנתבע העיד כי הוא חי בבית הוריו ונתמך לשולחנם בכלכלתו.

24
25 על סמך הנתונים שהובאו ולא הובאו, הסכמות הצדדים בהסכם הגירושין, רמת חיי הצדדים,
26 העדר נתונים על ידי הנתבע למרות שהדברים בשליטתו וניסיון החיים, אני אומדת את
27 השתכרותו של הנתבע בסך של 16,000 ₪ נטו לחודש ואת הכנסתו הפנויה, כולל הוצאות מדור
28 להן יזקק כאשר יצא מבית הוריו, בסך של 10,500 ₪ נטו לחודש.

29

בית משפט לענייני משפחה בעיר ח'

תלה"מ 47101-01-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

תלה"מ 11749-05-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

ס' נ' א'

31. כפועל יוצא יחס יכולתם של הצדדים הוא בשיעור של 42% התובעת ושיעור של 58% הנתבע.
אלא שמתקיימים זמני שהות מצומצמים בלבד. על כן יש להעמיד את יחס יכולתם של ההורים
על שיעור של 70% הנתבע ו-30% האם.

בהקשר זה יש להפנות לכך כי הנתבע הודה בחקירתו כי הוא אינו מקיים את זמני השהות
עליהם הסכים בהתאם להודעתו מיום 16.09.19, כך שאפילו ביום שני הקטינים אינם לנים
אצלו. ראו עמ' 23 שורות 10-14.

32. צרכי הקטין – תביעת מזונות היא תביעה כספית שיש להוכיח ככל תביעה אחרת. כאשר צרכי
הקטין לא הוכחו, מוסמך בית המשפט לאמוד את צרכיו על פי ניסיון החיים ויכולות הצדדים,
כפי שהוכחו בפניו. בית המשפט בתוך עמו הוא יושב, ראו לעניין זה: ע"א 680/82 נחום נ'
נחום, פ"ד לז(4) 667; ע"א 687/83 מזור נ' מזור, פ"ד לח(3) 29, 33; ע"א 130/85 ניסים סבן
כהן נ' שמעון כהן, פ"ד מ(1) 69; ע"א 93/85 שגב נ' שגב, פ"ד לט(3) 822, 825 ועוד.

33. התרשמתי מחד גיסא כי הסכומים שנטענו בכתב התביעה נטענו על דרך ההפרזה וללא שגובו
באסמכתאות מתאימות – ראו כי כאשר נשאלה התובעת מדוע לא הציגה בתצהיר השיבה כי
כשתידרש לכך היא תציג אך דבר לא הוצג. ראו עמוד 16 שורות 12-17. מאידך גיסא טענות
הנתבע לעניין גובה הצרכים נטענו בכלליות. הנתבע חזר על טענותיו כי יש להעריך את צרכי 3
הקטינים הכוללים גם מדור והחזקתו בסך של 4,000. הנתבע לא הוכיח כי אכן הוא מוציא
הוצאות על הקטינים כפי שהעיד בחקירתו, ראו עמוד 23 שורות 27-33.

34. על פי ניסיון החיים ולאחר שבחנתי את רמת החיים לה הורגל הקטין והוצאות התא המשפחתי
כפי שעלה מהמסמכים והתשתית החלקית שהונחה לפניי, אני אומדת את צרכי הקטין א.י.א.
יוסף, שהם תלויי השהות בסך של – 1,700 ₪ לחודש – וסך של 500 ₪ בגין הצרכים שאינם
תלויי השהות. מתוך סכומים אלו הצרכים ההכרחיים הם בסך של 1,500 ₪.

אשר למדור – לאור דמי השכירות הנטענים ואומדן של הוצאות המדור אני מעמידה את חלקו
של הקטין עבור מדור והוצאותיו בסך של 300 ₪.

בית משפט לענייני משפחה בעיר ח'

תלה"מ 47101-01-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

תלה"מ 11749-05-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

ס' נ' א'

35. נפסק:

בתלה"מ 11749-05-19, התביעה נדחת ואין שינוי במזונותיהם.

בתלה"מ 47101-01-19, החל ממועד הגשת התביעה, ישלם הנתבע עבור מזונות הקטין 3 ומדורו, סך של 2,150 ₪ לחודש. התשלום ישולם ב- 15 לכל חודש מראש עד הגעת הקטין לגיל 6.

ממועד הגעת הקטין 3 לגיל 6 ועד הגעתו לגיל 18 או סיום לימודי התיכון לפי המאוחר מבין השנים ישלם האב למזונות הקטין 3 ומדורו סך של 1,750 ₪ לחודש.

ממועד הגעת הקטין 3 לגיל 18 או סיום לימודי התיכון – לפי המאוחר מבין השניים ובמשך כל תקופת שירות הצבאי או שירות הלאומי (חובה), יעמדו דמי המזונות על שליש – כפי גובה ערב תשלומם.

דמי המזונות יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן על בסיס המדד הידוע היום ויעודכנו פעם בשנה – במזונות חודש ינואר של כל שנה, ללא הפרשים.

קצבת הילדים וכל קצבה המשולמת ע"י המוסד לביטוח לאומי עבור הקטין 3 תשולם לאם בנוסף לדמי המזונות.

החל ממועד הגשת התביעה, יישאו הצדדים בחלוקה של 70% האב ו-30% האם, בהוצאות רפואיות חריגות מכל מין וסוג שהוא של הקטין 3, לרבות רפואת שיניים כולל אורתודנטיה, משקפיים/עדשות מגע, טיפולים פסיכולוגיים/ריגשיים, איבחונים לרבות איבחוני ליקוי למידה, וכל הוצאה רפואית אחרת חריגה אשר איננה מכוסה (במלואה או בחלקה) על ידי קופ"ח ובכלל זה הפרשים בגין אותה הוצאה חריגה לאחר קבלת החזר מכל מקור שהוא, אלא א"כ ההחזר מתקבל מביטוח פרטי הממומן ע"י הורה אחד בלבד שאז רק ההורה המממן זכאי להנות מהחזר זה. כל הוצאה רפואית כנ"ל תעשה על יסוד אסמכתא מגורם רלוונטי המאשר את נחיצותה, אשר תועבר מהורה אחד לשני בתקשורת מתועדת טרם הוצאת ההוצאה/קבלת הטיפול, על מנת לאפשר להורה השני לבדוק האמור בתוך 10 ימים מיום משלוח האסמכתא. הוצאות שהוצאו

בית משפט לענייני משפחה בעיר ח'

תלה"מ 47101-01-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

תלה"מ 11749-05-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

ס' נ' א'

קודם לפסה"ד – על הצד המשלם לשלוח לצד שכנגד הודעה בדואר רשום ואת תוך 21 יום שאם לא כן – יוחזק כמי שוויתר על ההוצאה.

החל ממועד הגשת התביעה יישאו הצדדים, בחלוקה של 70% האב ו-30% האם, בהוצאות החינוך של הקטין 3, לפי רשימה סגורה כדלקמן: אגרות חינוך, שכר לימוד וכל תשלום אחר הנדרש לתשלום ישירות למערכת/מסגרת חינוכית לרבות ועד הורים, חוגים, שיעורי עזר (ע"פ המלצת הגורם הרלוונטי), תנועת נוער ותוכנית מצוינות. הכל, בקיזוז ההטבה שתקבל האם מהמל"ל ו/או מהצד השלישי. הצדדים יישאו בעלות של חוג אחד לקטין ומחזור קייטנה אחת בחופשת הקיץ וכן קייטנה אחת בפסח או סוכות – לפי בחירת האם עימה שוהה הקטין 3 מרבית הזמן. בטרם רישום לקייטנה על הצדדים להסכים לעלותה של הקייטנה ובהעדר הסכמה התשלום יהא בהתאם לעלות קייטנה עירונית/ מתנ"ס. הוצאות שהוצאו קודם לפסה"ד – על הצד המשלם לשלוח לצד שכנגד הודעה בדואר רשום ואת תוך 21 יום שאם לא כן – יוחזק כמי שוויתר על ההוצאה.

כל הוצאה חריגה אחרת שלא נכללת בסעיפים לעיל והנוגעת לקטין 3, יישאו בה שני ההורים בחלוקה של 70% האב ו-30% האם, **ובלבד** ששני ההורים הסכימו להוצאה זו באופן מתועד (לרבות בתקשורת המתועדת). הורה אשר יישא בסכום העולה על חלקו בגין ההוצאות המפורטות לעיל ("ההורה המשלם") יקבל מהורה השני ("ההורה החייב") את חלקו בהתאם לאמור לעיל, וזאת בתוך 10 ימים מיום שההורה המשלם שלח להורה החייב בתקשורת המתועדת דרישה בצירוף אסמכתא על התשלום הנדרש, ובתנאי שהמשלוח ייעשה תוך חצי שנה לאחר ההוצאה. לחילופין רשאי ההורה החייב להודיע לאם בתקשורת המתועדת בתוך עשרת הימים דלעיל, כי הוא ישלם את חלקו ישירות לגורם נותן השירות.

כל הודעה או מידע או מסמך, הקשור לחיובי המזונות, שעל הורה אחד להעביר להורה השני, יועבר באחד מאופני התקשורת הבאים - להלן: "תקשורת מתועדת": תקשורת סלולרית (כגון: WhatsApp) / מייל / דואר רשום, כאשר ההורה השולח איננו מחוייב להוכיח כי ההורה השני קיבל לידי את ההודעה אלא כי שלח לו באחד מאופני התקשורת המפורטים לעיל. כל העברה באופן אחר, תחייב את ההורה השולח להוכיח כי ההורה השני קיבל לידי את המידע/מסמכים.

בית משפט לענייני משפחה בעיר ח'

תלה"מ 47101-01-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

תלה"מ 11749-05-19 (מזונות ילדים – תביעת האם)

ס' נ' א'

- 1 חוב העבר – הואיל ונפסקו לחובת האם הוצאות משפט, האב רשאי לקזז את ההוצאות בסך של
- 2 1,500 ₪ מחוב העבר ולשלם את היתרה בתשלומים חודשיים שווים בסך של 150 ₪ לחודש -
- 3 עד לכיסוי מלוא חוב העבר.

4

5

המזכירות תמציא לצדדים ותסגור ההליכים שבכותרת.

6

ניתן היום, כ"א אדר תש"פ, 17 מרץ 2020, בהעדר הצדדים.

הילה גורביץ שינפלד, שופטת